

ЦЕНТР ПРАВОВИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ЮРИДИЧНІ НАУКОВІ ДИСКУСІЇ
ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ
ДОКТРИНИ ТА ЗАКОНОДАВСТВА»**

7-8 квітня 2017 р.

**Київ
2017**

УДК 34:001.8(063)
ББК 67+72я43
Ю 70

Ю 70 **Юридичні наукові дискусії як фактор сталого розвитку правової доктрини та законодавства:** Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 7-8 квітня 2017 р. – К.: Центр правових наукових досліджень, 2017. – 128 с.

Подані на конференцію матеріали видаються в авторській редакції.

Рекомендовано до друку рішенням Правління ГО «Центр правових наукових досліджень» від 13 квітня 2017 р. (протокол № 169).

УДК 34:001.8(063)
ББК 67+72я43

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Дергунова О. І.

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ПСИХІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛЮДИНИ
У ТЕОРІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРАВОРОЗУМІННЯ.....7

Цвіркун А. А.

ФЕМІНІСТИЧНІ РУХИ В США.....10

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Годяк А. І., Тузяк О. І.

ЩОДО ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ
ПОДВІЙНОГО ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ 13

Ленгер Я. І.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ
ПРАВОВИХ КОЛІЗІЙ В МУНІЦИПАЛЬНОМУ ПРАВІ 17

НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Ковтун А. А.

ОРГАНИ, ЩО НАДІЛЕНІ ПОВНОВАЖЕННЯМИ
ЗАСТОСОВУВАТИ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗОВУ
У МІЖНАРОДНОМУ КОМЕРЦІЙНОМУ АРБИТРАЖІ.....20

Собко В. В.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ
ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ 22

Федорчук В. Є.

УЧАСТЬ ПРОКУРОРА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ В КОНТЕКСТІ ЗМІН
ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ (ЩОДО ПРАВОСУДДЯ) 26

Шпуганич І. І.

ВИДИ БЛАГОДІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....28

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Бойко Ю. Ю.

СУТНІСТЬ КОНКУРЕНЦІЇ
ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 32

Кучерук Н. С. ПРИНЦИП РІВНОСТІ ПЕРЕД ЗАКОНОМ І СУДОМ У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	34
НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
Ищенко Д. Г. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ТРИВАЛОСТІ РОБОЧОГО ЧАСУ В ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	40
Труфан С. О. СЕКСУАЛЬНІ ДОМАГАННЯ ЯК ПРОЯВ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СФЕРІ ПРАЦІ	42
НАПРЯМ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО	
Метеньканич С. І. ПРО РОЛЬ ПРИНЦИПІВ АГРАРНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	46
Суровик М. М. ЩОДО МЕТОДІВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО ПРАВА УКРАЇНИ	49
НАПРЯМ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО	
Бондаренко О. М. ПОНЯТТЯ ПРОКУРОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	52
Жмудінський В. П. БЮДЖЕТНА ДОТАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМ ТОВАРОВИРОБНИКАМ ЯК ЕФЕКТИВНА ФОРМА ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ.....	56
Румянцев Ю. В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ЩОДО КОРУПЦІЙНИХ ДІЯНЬ 2013-2015 РОКИ.....	60
Сливка В. В. РОЛЬ ЗАХИСНИКА В ПРОВАДЖЕННІ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	62
Шишка Ю. М. ОБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	65

НАПРЯМ 8. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Вдовиченко В. Ю., Кмитко С. Ю.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИГЛЯДІ
ПОЗБАВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВАННЯ,
РАНГУ, ЧИНУ АБО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО КЛАСУ 70

Кабиш Д. Г.

ПРАВА ЗАСУДЖЕНИХ НА ОХОРОНУ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я..... 74

Корнєєва О. В.

ДО ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ВІД КАТУВАНЬ В УКРАЇНІ:
АНАЛІЗ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ТА ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ..... 77

Кубай В. В.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОЦІНКА ВИКОРИСТАННЯ
МАЛОЛІТНЬОЇ ДИТИНИ ДЛЯ ЗАНЯТТЯ ЖЕБРАЦТВОМ
ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ..... 82

Малишко А. О.

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА ТЕРОРИСТИЧНІ ЗЛОЧИНИ..... 85

Олішевська Ж. О.

ЮРИДИЧНИЙ АНАЛІЗ ЕЛЕМЕНТІВ ПРЕДМЕТУ
СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 200
КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ 87

Тимошук Г. О.

ЩОДО ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКРАДЕННЯ ЛЮДИНИ..... 92

Шелепа А. С.

ТАТУЮВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛЬНОЇ СУБКУЛЬТУРИ
ПРОФЕСІЙНОГО ЗЛОЧИНЦЯ 95

Януль Л. В.

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ЕВТАНАЗІЇ
В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ 98

НАПРЯМ 9. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ефимов В. В.

К ВОПРОСУ ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ
ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКНОГО ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ
ЭКОНОМИЧЕСКИМ ПРЕСТУПЛЕНИЯМ
В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ КОМПЛЕКСЕ УКРАИНЫ..... 103

Єфімова І. В. «СЛІДОВА КАРТИНА» КОНТРАБАНДИ	107
Ілюк Ю. О. ПСИХОЛОГІЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ	111
Озерський І. В. ПРО МЕДІАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ В КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ	115
НАПРЯМ 10. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Гончарова Ю. А. ГЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ	119
Закарлюка Н. С. ПІДСТАВИ РОЗЛУЧЕННЯ В КРАЇНАХ ЄС (НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНІ, НІДЕРЛАНДІВ ТА АВСТРІЇ): ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	123

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Дергунова О. І.

здобувач економіко-правового факультету

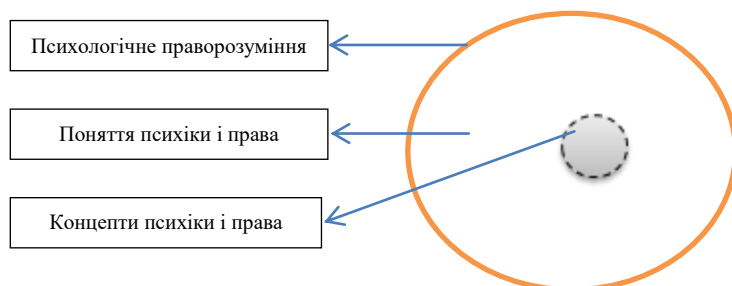
*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ПСИХІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛЮДИНИ У ТЕОРІЇ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРАВОРОЗУМІННЯ

Потенціал психологічної теорії праворозуміння приваблює юристів можливостями пізнання правових феноменів, їхньої дії на тлі різних проявів індивідуальної або колективної психіки. На рівні теорії проблематика психології у юриспруденції, її методологічна роль розглянута у працях багатьох вчених, а саме: Є. Л. Доценко дослідив психологію механізмів маніпуляцій та захисту від них; А. В. Овчиннікова – проблеми правогенеза і онтології права в психологічній теорії Л.І. Петражицького; В. І. Павлов – антропологічний тип праворозуміння як відкриття людиновимірності права; О. В. Петришин – праворозуміння у вітчизняній теорії права; А. Г. Хочоян – основні напрямки праворозуміння в радянській юридичній науці 20-х – 30-х рр. ХХ ст.; І. Л. Честнов – соціолого-антропологічний тип праворозуміння в контексті посткласичної картини світу; та ін. Утім наявні відомості про порушене у цій роботі питання не достатні й тому актуальні для подальшого вивчення.

Отримані достовірні уявлення та знання про природу загальних для всіх потреб в авторитетах, довірі, підпорядкуванні, творенні і/або наслідуванні та в іншому; їхні сенситивні, вольові та інтелектуальні детермінації ключ усвідомлення антроповимірності та обумовлених цим ефективності правотворення і правозастосування (інших форм реалізації права). Відчувається, що важко переоцінити користь від психології у правовій епістемології. Припускаємо, що розгортання потенціалу бажань, вірувань, вольових імпульсів та інших психічних властивостей людини не менш як ядро пізнання права. Практично ми здатні з'ясувати це під час раціонального сходження від абстрактного до конкретного ядра проблеми, тієї її частини, що дає уявлення про основні властивості цілого; генерування узагальнюючих абстракцій і виразності конкретних зв'язків психічних переживань людини, її ціннісних установок з усією правовою системою, у т. ч. за рахунок математичної логіки вираховувати такий важливий компонент особистісної психічної структури як ціннісні ієрархії. Тут діалектичний метод пізнання як су-

купність способів (прийомів, засобів тощо) мислення уможлиблює також побудову абстрактних моделей правового регулювання адміністративно-правових відносин, ілюстрацій до них тощо.

Рис. 1. Епістемологічна схема психологічного типу праворозуміння

На відміну від поняття, термін концепт передбачає культурно-історичну та суб'єктивно-психологічну зумовленість, а також принципову можливість бути сконструйованим під впливом контекстів уживання, що, окрім усього іншого, робить його здатним до викривленого відображення світу. Наведені характеристики взаємозв'язків епістемологічних складових психологічного типу праворозуміння та ілюстрації до них дають уявлення про зміст і структуру пізнання психічних властивостей людини у теорії психологічного праворозуміння, а саме: емоції, почуття, воля та інтелект. За визначенням ці властивості однакові, проте концептивно мають розбіжності, обумовлені психологічними типами адресатів, їхнім індивідуальним досвідом, інтелектуальним рівнем, ставленням до права – усе це змінні, які створюють умови для множинності, варіативності інтерпретацій правової матерії, зокрема, коли йдеться про моделі формування ціннісних концептів, перш за все в межах її психологічного простору – комплексу фізичних, соціальних і психологічних явищ, із якими людина себе ототожнює (територію, особисті предмети, соціальні прив'язаності, установки тощо). Також функціонально поняття виявляють когнітивну динаміку суб'єктів права, адже будучи загально-визнаними узагальнені поняття, перш за все про емоційні та оцінні критерії, характерні для конкретної правової системи (культури), об'єктивно складають соціально-психологічну базу, на основі якої стає можливою правова комунікація.

Праворозуміння як відображення в юриспруденції основоположних (аксіоматичних) характеристик правової реальності, психологічно тільки розуміння права – психічні процеси сприйняття, формування та відтворення у дії образу права на основі передрозуміння і використання знань, умінь, навичок тощо; розуміння у правовій сфері – психічні процеси когнітивного змісту (осмислення, переосмислення, рефлексії тощо) всього того, що пов'язано з правом. За аналогією з розумінням у політиці, розуміння у правовій сфері постає як впевненість суб'єкта в адекватності людини уявлень про зміст впливів, коли розуміння не ототожнює-

ся зі знанням, оскільки є можливими розуміння без знання і знання без розуміння. Для розуміння характерним є відчуття як психічні процеси внутрішньої зв'язаності, організованості явища. Результат розуміння суб'єктивно унікальний для людини, але мимовільний, оскільки визначається специфічними культурними умовами [1, с. 409]. Без розуміння у правовій сфері особливостей психічних властивостей суб'єкта неможливими стають втягненість у правові відносини, відповідність поведінки вимогам правових приписів, постановка цілей і завдань з використання правових засобів, прийняття правових рішень тощо [2, с. 50], проте виникають передумови для втрати динаміки вияву особистісного психічного потенціалу (творчості) і посилення конформності до вимог / норм своєї соціальної спільноти [3, с. 271]. Психічні детермінанти також визначають самоідентифікацію людини як члена нації та приналежності до наявної у неї правової системи. Правосвідомість як розуміння цінності й самої природи права громадянами пов'язана з їх адекватною і неупередженою само ідентифікацією в суспільстві. І, навпаки, психічна індиферентність до права означатиме для людини симуляцію ідентичності, яка їй потрібна від природи, неможливість духовної самореалізації, нагнітання внутрішнього конфлікту у суспільстві – розкол на аутсайдерів, тих, хто прагне бути ними, та маргіналів [4, с. 306-307].

Отже, психічні властивості людини складають ядро пізнання та осмислення права в межах психологічної теорії праворозуміння, відіграючи визначальну когнітивну роль для дослідника. Розгортання їхнього потенціалу відбувається через вивчення психічних ресурсів відчуття, сприйняття та розуміння права, а саме: емоцій, почуттів, інтелекту та волі. Психічні характеристики людини у праві модулюються на основі її аксіологічного егоцентризму – ціннісних уподобань на відбір, аналіз та систематизацію матеріалу правових сутності та змісту в об'єктивно існуючих конкретно-історичних умовах життя. Така самоідентифікація людини виявляє у неї розвинену правосвідомість (правову культуру), зокрема її психологічний зріз – індивідуальні психічні процеси та стани ототожнення себе з повноцінним членом нації, її правового простору.

Література:

1. Ольшанский Д. В. Политико-психологический словарь. М. : Екатеринбург, 2002. 576 с.
2. Оборотов Ю. М. Праворозуміння як аксіоматичне начало (постулат) права. Право України. 2010. № 4. С. 49-55.
3. Novland C. I., Janis I. L., Kelley H. H. Communication and Persuasion. Yale University Press : London, 1953. 315 p.
4. Мелякова Ю. В. Самоідентифікація особистості у вітчизняній культурно-правовій реальності. Вісник Нац-го ун-ту «Юридична академія України ім. Я. Мудрого». 2016. № 2. С. 304-307.